

Texnologik mashina va jixozlar (kimyo sanoati)

Ta'lif shakli, ta'lif davri:

240 kredit to'planadi, sirtqi ta'lif shakli, 5 yil o'qiladi

Ta'lif klasifikatori:

Muhandis-mexanik

Ilmiy izlanish qamrovi:

Kimyo sanoati

Fakultet:

Kimyoviy moddalar texnologiyasi

Yo'nalish kodi:

60720700

Kafedra mudiri:

Xakimova Gulnoz Nigmanovna, email: tmjk@tkti.uz

O'quv dasturining maqsad(lar)i:

Mehnat bozori talablariga javob beradigan, oliy ma'lumotli, yuqori professional malaka va ko'nikmalarga ega bo'lgan kimyogartexnolog mutaxassislarni (bakalavr va magistr) tayyorlash hisoblanadi.

Professional faoliyatga kirish:

bakalavriat sirtqi ta'lif yo'nalishi – "O'zbekiston oziq-ovqat sanoati uyushmasi" korxonalari bilan o'zaro mustahkam aloqalar o'rnatilgan bo'lib, korxonalarda mavjud muammolarga yechim toppish maqsadida ilmiy yo'nalishlar olib borilmoqda. Magistratura talabalariga korxonalardagi mavjud muammolarga asoslangan dissertatsiya mavzulari berilgan, ular asosan, oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish texnologiyasida qo'llaniladigan jixoz va qurilmalarni takomillashtirishga va oziq-ovqat sanoat tarmoqlarini samaradorligini oshirishga yo'naltirilgan.

Texnologik mashina va jixozlar (kimyo sanoati)

1-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori	2-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori
SUNK1104	Umumiy va noorganik kimyo	4		SO'RT1204	O'zbek (rus) tili	4	
SXT1104	Xorijiy til	4		SUNK1204	Umumiy va noorganik kimyo	4	
SFIZ1104	Fizika	4		SXT1204	Xorijiy til	4	
SOM1104	Oliy matematika	4		SFIZ1204	Fizika	4	
SMKG1106	Muhandislik va kompyuter grafikasi	6		SOM1204	Oliy matematika	4	
SMKM2304	Materialshunoslik va konstruktsion materiallar texnologiyasi	4		SO'EYT1204	O'zbekistonning eng yangi tarixi	4	
3-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori	4-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori
SDIN2304	Dinshunoslik	4		SMD2406	Mashina detallari	6	
STTAT2306	Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari	6		SIFTN2406	Issiqlik-fizik tajriba nazariyasi va texnikasi	6	
SMQ2304	Materiallar qarshiligi	4		SMT2406	Mashinasozlik texnologiyasi	6	
SNM2306	Nazariy mexanika	6		SEEA2406	Elektrotexnika va elektronika asoslari	6	
SMMN2304	Mashina va mexanizmlar nazariyasi	4					

Texnologik mashina va jixozlar (kimyo sanoati)

5-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori	6-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori
SMS3504	Metrologiya va standartlashtirish	4		SFAL3604	Falsafa	4	
SATJQ3504	Asosiy texnologik jarayon va qurilmalar	4		SATJQ3606	Asosiy texnologik jarayon va qurilmalar	6	
SKTTA3504	Kimyoviy va texnik termodinamika asoslari	4		SATJQ3601	Asosiy texnologik jarayon va qurilmalar 2 (kurs loyihasi)	1	
SKTM3504	Ko'tarish-tashish mashinalari	4		SKTTA3606	Kimyoviy va texnik termodinamika asoslari	6	
Tanlov fanlar				SYTO'R3602	Yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi	2	
SMO'ICh3504/	Mineral o'g'itlar ishlab chiqarish mashina va qurilmalari/	4					
SQSMK3504	Qattiq sochiluvchan materiallarni kompaktlash asoslari						
SKSQT3504/	Kimyo sanoati qurilmalarini ta'mirlash/	4					
SKSQM3504	Kimyo sanoati qurilmalari montaji						
7-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori	8-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori
SEKO4704	Ekologiya	4		SSIM4804	Soha iqtisodiyoti va menejmenti	4	
SKNGS4706	Kimyo va neft-gaz sanoati mashina va qurilmalarini hisoblash asoslari	6		SSTNA4804	Sovutish texnikasining nazariy asoslari	4	
Tanlov fanlar				Tanlov fanlar			
STMJ4704/	Texnologik mashina va jihozlar/	4		SICKL4804/	Ishlab chiqarish korxonalarini loyihalash/	4	
SGIDR4704	Gidravlika			SENER4804	Energotexnologiya		
SHANA4704/	Havoni ajratish nazariy asoslari va qurilmalari/	4		SNVK4804/	Nasos, ventilyator va kompressorlar/	4	
SKT4704	Kriogen texnikasi			SIESQ4804	Issiqlik elektr stansiya qurilma va jihozlari		
SKMKB4706/	Konstruksion materiallarning korroziyaga bardoshliligi/	4		SMuxP4802/	Muhandislik psixologiyasi/	2	
SKSICh4706	Kalsinatsiyalangan soda ishlab chiqarish texnologiyasi mashina va qurilmalari			SUP4802	Umumiy pedagogika		

Texnologik mashina va jixozlar (kimyo sanoati)

9-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori	10-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori
	SKSMJ5906	Kimyo sanoati mashina va jihozlari	6		SXFX5104	Hayot faoliyati havfsizligi	4
	SICJM5906	Ishlab chiqarish jarayonlarini modellashtirish va avtomatlashtirish	6		SKSMJ5105	Kimyo sanoati mashina va jihozlari	5
Tanlov fanlar							
	STGQI5906/	Tabiiy gazni qayta ishlash texnologiyasi, jarayon va qurilmalari/	6		SAESQ5104/	Atom elektr stansiya qurilma va jihozlari/	4
	SNQIJ5906	Neftni qayta ishlash jarayon va qurilmalari			SQJGI5104	Qaynash jarayonining gidrodinamikasi va issiqlik almashinish	
	SFUMH5905/	Fuqaro muhofazasi/	5				
	SKHO'T5905	Korxonalar hujjatlarini o'zbek tilida yuritish					

Texnologik mashina va jixozlar (kimyo sanoati)

O'r ganish natijalari:

Bilim va tushunchalar

- A1** Texnologik mashina va jihozlar (kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika) sohasiga oid nazariy, amaliy, ilmiy matematika, fizika, Muhandislik va kompyuter grafikasi, texnik tizimlarda axborot texnologiyalari, kimyo sanoati mashina va jihozlari va mashinasozlik texnologiyasi tamoyillarini tushuntira oladi;
- A2** Kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika sanoatida qo'llaniladigan mexanik jarayonlarni, gidromexanik, issiqlik va modda almashinish jarayonlari tavsiflay oladi, texnologik mashinalari va jihozlari, ularni texnologik hisobi va loyihasini amalga oshirish, konstruksiyalash, ishlab chiqarish, montaj qilish, ta'mirlash ishlarini tashkil etish va qo'llashni tushuntira oladi;
- A3** Texnologik mashina va jihozlarning nazariy va amaliy asoslari va tushunchalarini tushuntira oladi, kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika sohasiga oid qurilmalarga texnik xizmat ko'ssatish va qurilmalarni ta'mirlash tizimlarni tushuna oladi, korxonadagi avariya holatlarini bartaraf etish rejasini tuzishni biladi, Ishlab chiqarish texnologiyasini asosini barqaror rivojlanishi tushunchalarini tavsiflay oladi;
- A4** Texnologik mashina va jihozlarning asosiy nazariy jihatlari va tushunchalarini tavsiflay oladi va kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika sanoatida qo'llaniladigan qurilmalarini ishlab chiqarish malakasiga ega;
- A5** Texnologik mashina va jihozlarning boshqa fanlar (mashina detallari, mashina va mexanizmlar nazariysi, mashinasozlik texnologiyasi, asosiy texnologik jarayon va qurilmalar, sovitish texnikasining nazariy asoslari) bilan aloqasini tushuntira oladi;
- A6** CAD/CAM/CAE dasturini tushuntira oladi va sanoat qurilmalarini loyihalashda ushbu dasturdan foydalana va qo'llay oladi; kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika ishlab chiqarish jarayonlarini tushuntira oladi.

Texnologik tahlil

- B1** Texnologik jarayonlarni tahlil qilish va baholash, eksperimental, analitik va raqamli usullarni qo'llash, ishlab chiqarish sexdag'i qurilmalarini ishlatish va ish vaqtini belgilashni tushuntirish qobiliyatiga ega;
- B2** Muhandislik muammolarni aniqlash, shakllantirish va hal qila oladi, o'z bilim va tushunchalarini muhandislik-mexanik tahliliga qo'llay oladi, kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika sanoati qurilma va jihozlarni tanlash, mashina detallari zagotovkasiga dastgoxlarda ishlov berish, texnologik jarayonlarni loyixalash asoslari va mashinalarni yig'ish texnologiyasini va texnologik jarayonlar ketma-ketligi bosqichlarini tushuna oladi;
- B3** Xavfsizlik talablari va texnologiyalarning inson salomatligiga ta'sirini hisobga olish, muxandislikda tegishli tahliliy va modellashtirish usullarini tanlash va qo'llash, texnologik parametrlar va jihozlarni tanlash, texnologik jarayonlarda modellashtirishni qo'llash qobiliyatlariga ega;
- B4** Qurilmalar buzilganda, ishlab chiqarish jarohatida, ularni sababini tahlil qilishda va bartaraf etish, qurilmalar ekspluatatsiyasi bo'yicha yangi standartlar ishlab chiqish va tadbiq etish bosqichlarini tushuna oladi;

Texnologik dizayn

- C1** Ixtirochilik asoslari, atrof muhitni muhofaza qilish, mehnat muhofazasi va yong'in xavfsizligi qoidalari talablarga javob beradigan loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirishda muxandislik bilim va tushunchalarini qo'llay oladi va tahlilini amalga oshira oladi;
- C2** Texnologiyani loyihalash metodologiyasini tushuntira oladi, ularni texnologik jarayonlarni loyihalashda, jarayonlarni raqamlashtirishda muhandislik va sanoat uskunalarini tanlashda qo'llay oladi;

Tadqiqot

- D1** Respublika va xorilda chop etilgan kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika sanoati jarayonlari va qurilmalariga oid ilmiy-texnik axborotlarning ilmiy manbalaridan foydalanish, mavzu (topshiriq) bo'yicha ilmiy-texnikaviy ma'lumotlarni yig'ish, ishlov berish, tahlil qilish va olingan malumotlarni qayta ishlash qobiliyatiga ega bo'ladi;
- D2** Texnik vositalar, tizimlar, jarayonlar, qurilmalar va yangi turdag'i kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika sanoati mashina va qurilmalari tarkibi va texnologiyasini amaliyatga tatbiq etish, mashinalar va avtomatlashtirilgan liniyalarni sinovdan o'tkazish ma'lumotlar bazalarini tushuntira oladi;
- D3** Muxandislik texnologiyalarni rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlarni ishlab chiqish uchun raqamli modellashtirish usullarini tahlil qilish va ulardan foydalanish qobiliyatiga ega;
- D4** Kerakli tajribalarni rejalashtirish va o'tkazish, ularning ma'lumotlarini baholash va xulosalar chiqarish; muhandislik sohasidagi aniq muammolarni aniqlash va hal qilish; tegishli analitik asboblarni tanlash, kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika sanoati uskunalaridan foydalanish qobiliyatiga ega.
- D5** Qurilmalar ekspluatatsiyasi bo'yicha yangi standartlar ishlab chiqish va tadbiq etish, ratsionalizatorlik va ixtiro bo'yicha tushunchalarni qo'llay oladi;

Amaliy tadbirlar

- E1** Texnologik jarayonlarning laboratoriya va ishlab chiqarish uskunalarini tanlash, qo'llash va boshqarish, muxandislik tahlilini amalga oshirish;
- E2** Muhandislik va texnologik muammolarni hal qilishda nazariy va amaliy bilimlardan foydalanish, sanoat qurilmalarini ishlab chiqarishda materiallarni tanlash, kimyo, oziq-ovqat sanoati va maishiy texnika sanoati mahsulotlarning texnologik liniyalarini loyihalash qobiliyatiga ega bo'ladi;
- E3** Meyoriy-huquqiy hujatlarni izlash, tahlil qilish va o'zlarining professional faoliyatlarida foydalanish ko'nikmalariga ega bo'ladi, qabul qilingan qarorlarning ijtimoiy ahamiyati nuqtai nazaridan javobgar bo'lish va tashkiliy va boshqaruv qarorlarini ishlab chiqishni tushuntira oladi;
- E4** Muxandislik faoliyatni tashkil etish tamoyillarini, mehnatni muhofaza qilishning ahamiyati va asosiy talablarini, shuningdek, texnologik jarayon va biznes muhitining o'zaro ta'sirini tushuntira oladi.

Texnologik mashina va jixozlar (kimyo sanoati)

O'rganish natijalari

Shaxsiy ko'nigmalar

- F1** Tashkilotlarning operatsion (ishlab chiqarish) faoliyatini boshqarishda qarorlar qabul qilish va jamoada samarali ishlash qobiliyatiga ega;
- F2** Xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, texnik fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida keng jamoatchilik bilan muloqat qila oladi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda hayotda va o'z kasb faoliyatida muxandislik tushunchalarini tushuntirish qobiliyatiga ega;
- F3** Texnologik va muhandislik yechimlarining jamiyat va atrof-muhitga ta'sirini tushuntira oladi, kasbiy etika va texnologik muhandislik faoliyati normalariga rioya qiladi, muxandislik faoliyat uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olish qobiliyatiga ega bo'ladi;
- F4** Kasbiy faoliyatning standart vazifalarini axborot va kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda va axborot xavfsizligining asosiy talablarini hisobga olgan holda hal qilish qobiliyatiga ega;
- F5** Yangi bilimlarni mustaqil egallay biliishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi qobiliyatiga ega;
- F6** Tadbirkorlik qobiliyatları, turli sanoat korxonalarini boshqarish, rivojlanish xususiyatlarını tushuntira oladi;
- F7** Mustaqil, uzlusiz ta'lim bilan shug'ullanish, texnologik taraqqiyot bilan birga takomillashish qobiliyatiga ega.

